

मदार्थम् आसुतः सर्वतोऽभिषुतश्च । हे सोमदेव तव शुक्रेण
निर्मन्येन रसेन देवताः पिष्टग्धिः सम्यक्ताः कुरु । यजमानाय
चान्नं सन्नादय ॥

कल्पः । अध्वर्युः पयोगृहान् गृह्णाति कुविदङ्गेति । सर्वे-
षामेका पुरोरुक् एका पुरोऽनुवाक्या एकः प्रैषः एका याज्या
उपयामगृहीतोऽस्यश्विभ्यां त्वा जुष्टं गृह्णामीति गृहीत्वा यव-
सक्तुभिः श्रित्वा पवित्रेण परिमृज्यैष ते योनिस्तेजसे त्वेति साद-
यित्वोपयामगृहीतोऽसि सरस्वत्यै त्वा जुष्टं गृह्णामीति गृहीत्वा
गोधूमशक्तुभिः श्रित्वा पवित्रेण परिमृज्यैष ते योनिर्वीर्याय
त्वेति सादयित्वोपयामगृहीतोऽसौन्द्राय त्वा सुत्राम्णे जुष्टं
गृह्णामीति गृहीत्वापवाकसक्तुभिः श्रित्वा पवित्रेण परिमृज्यैष ते
योनिर्वलाय त्वेति सादयित्वेति । तत्र पुरोरुचमाह । “कुवि-
दङ्ग यवमन्तो यवञ्चित् । यथा दान्त्यनुपूर्वं वियूय । इहे-
हैषां कृणुत भोजनानि । ये बर्हिषो नमो वृत्तिं न जग्मुः”
इति । अङ्गशब्दः प्रियसन्बोधनवाचकः । हे प्रिय अश्विसरस्वती
सुत्रामेन्द्र ये यज्वानः बर्हिषो यागस्य नमो वृत्तिं नमस्कार-
विनाशनं न जग्मुर्न प्रापुः । किन्तु अत्यन्तश्रद्धालवो न ति-
ष्ठन्ति तेषामेषां यजतां हविर्विषयाणि भोजनानि इहेह
कृणुत । ग्रहणपात्राणामनेकत्वात् वीप्सा । तत्रोपमानमुच्यते,
कुविच्छब्दो बह्वर्थवाची चिच्छब्दः समुच्चये, यथा लोके यव-
मन्तो यवादिधान्योपेताः कुशीदकाः कुविद्यवञ्चित् बज्जलं
यवम् अन्यानि च गोधूमप्रियङ्गादिधान्यान्यनुपूर्वं तत्तत्-